

Asia: VN/10579/2020

Lausuntopyyntö: Luonnos hallituksen esityksestä laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta: koronavirusepidemian tartuntaketjujen jäljittämistä ja katkaisua tehostava altistuneiden tunnistusjärjestelmä

Lausunnonantajan lausunto

Vastaajatahon virallinen nimi

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri

Vastauksen kirjanneen henkilön nimi

-

Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot

HUS, Yhtymähallinto

PL 340, 00029 HUS | Stenbäckinkatu 9, Helsinki

teppo.heikkila@hus.fi

040 149 5017

Onko vastaaja

sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä tai yhteistoiminta-alue

Kysymyksiä esityksen tavoitteista ja vaikutuksista

Voidaanko ehdotetulla altistuneiden tunnistusjärjestelmällä mielestänne tehostaa koronavirusepidemian tartuntaketjujen jäljittämistä ja katkaisua?

Kyllä pääosin

Onko esityksessä asianmukaisesti otettu huomioon henkilötietojen ja yksityisyyden suojaan liittyvät näkökohdat?

Kyllä pääosin

Onko esityksestä aiheutuvat taloudelliset vaikutukset arvioitu asianmukaisesti?

Kyllä pääosin

Onko esityksestä aiheutuvat muut vaikutukset arvioitu asianmukaisesti?

Kyllä pääosin

Mahdolliset yksilöidyt pykälämuutosehdotukset

Ehdotuksenne 43 a §:n muutoksiksi (Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen tehtävät)

Lauseeseen "Eryteisesti on kiinnitettävä huomiota lasten ja muiden erityisryhmien informointiin" ehdotetaan muutokseksi "Eryteisesti on kiinnitettävä huomiota lasten ja ikääntyneiden sekä muiden erityisryhmien informointiin". Perusteluina on se, että 75-89-vuotiaista vain 27 prosentilla on älypuhelin. Yli 70-vuotiaat kuuluvat vakavan taudin riskiryhmiin, joten heidän saamisensa mobiilisovelluksen piiriin ja älypuhelimien käytön ohjaukseen voi vaatia toisen henkilön tukea.

Ehdotuksenne 43 b §:n muutoksiksi (Kansaneläkelaitoksen tehtävät)

-

Ehdotuksenne 43 c §:n muutoksiksi (Altistuneiden tunnistusjärjestelmän yhteydessä tapahtuva tietojen käsittely)

-

Ehdotuksenne 43 d §:n muutoksiksi (Suhde 22 §:ssä säädettyyn ilmoitusvelvollisuuteen)

-

Ehdotuksenne 43 e §:n muutoksiksi (Altistuneiden tunnistusjärjestelmästä saadun altistumistiedon käsitteleminen)

Pykälässä 43 e sanotaan seuraavaa: "Lisäksi momentissa säädettäisiin, että tiedot olisi poistettava tällaisesta rekisteristä viivytyksettä sen jälkeen, kun se ei ole enää välttämätön tähän tarkoitukseen. Lähtökohtaisesti tiedon säilyttäminen rekisterissä ei olisi enää tarpeen siinä vaiheessa, kun kunnan tai sairaanhoitopiirin kuntayhtymän terveydenhuollon toimintayksikkö on yhteydenottopyynnön perusteella ollut yhteydessä altistuneeseen henkilöön".

Sairaanhoitopiirin ja kunnan kuntayhtymän on tärkeää säilyttää altistuneen tartunnan jäljitystieto koko koronapandemian ajan, myös mobiilisovelluksen kautta altistuneista tiedon saaneista. Altistunut voi sairastua koronavirusinfektioon 14 päivän sisällä altistumisesta, ja tuolloin hänelle altistuneet kartoitetaan. Kaikessa tartunnan jäljityksessä potilastapauksen ja hänelle altistuneiden tietojen säilyttäminen on olennaista koko epidemian ajan.

Lauseeseen ehdotetaan muutokseksi seuraavaa: "Lisäksi momentissa säädettäisiin, että tiedot olisi poistettava tällaisesta rekisteristä viivytyksettä sen jälkeen, kun se ei ole enää välttämätön tartunnanjäljitykseen liittyen. Lähtökohtaisesti kunnan tai sairaanhoitopiirin kuntayhtymän terveydenhuollon toimintayksikkö arvioi altistuneen tiedon säilyttämisen koko koronapandemian keston ajan.

Ehdotuksenne 43 f §:n muutoksiksi (Altistuneiden tunnistusjärjestelmän toteutuksen ohjaus)

-

Ehdotuksenne 43 g §:n muutoksiksi (Altistuneiden tunnistusjärjestelmän tietoturvallisuuden arvioiminen)

-

Ehdotuksenne 43 h §:n muutoksiksi (Valvonta)

-

Voimaantulosäännös: Ovatko esityksen voimaantulo- ja voimassaoloajat perusteltuja esityksen tavoitteiden saavuttamiseksi?

Ei pääosin

Muut huomiot esityksestä

Mahdolliset muut näkemyksenne esityksestä?

Pyydämme huomioimaan myös hankkeen edellisessä vaiheessa jäljityksen käyttöönotosta antamamme lausunnon (STM053:00/2020, VN/10058/2020, HUS/1521/2020) ja siinä esitetyt huomiot, joita ei ole lähdetty tässä lausunnossa toistamaan.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan viimeistään 10.8.2020. Ajankohta on liian myöhäinen. Mobiilisovellus on otettava käyttöön jo kesäkuussa, jotta siitä saadaan rajoitustoimenpiteiden purkuvaiheessa maksimaalinen hyöty.

Rajoitustoimenpiteiden purku alkoi 14.5.2020 koulujen lähiopetuksen palautuksella. Lisäksi julkinen työmatkaliikenne lisääntyi, Seuraava ja vaikutuksiltaan laajempi purku väestötasolla on 1.6.2020 alkaen, jolloin sallitaan mm. alle 50 henkilön kokoontumiset. Tavoitteena on, että hybridistrategian avulla epidemiaa onnistutaan tehokkaasti hillitsemään ja mobiilisovelluksen käyttöönoton aikaistaminen tukee strategiaa. Eryityisesti nuorten ja aikuisten liikkuvuus on kesäaikaan suurempi, jolloin mobiilisovelluksella saataisiin jäljitettyä huomattavasti suurempi altistuneiden joukko kuin perinteisellä tartunnanjäljitysmetodilla. Myös mobiilisovelluksen käyttöönotto ja käyttäjäkunnan laajeneminen vaativat aikaa, joten hyöty tartunnanjäljitykseen tulee viiveellä.

Heikkilä Teppo
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri